

Minnesprotokoll Folkhälso-Z 2023-11-27

Närvaro

Maria Syrjälä (M), ordf.	Härjedalens kommun
Gunnel Persson Westin (S)	Region Jämtland Härjedalen
Robert Hamberg (M)	Region Jämtland Härjedalen
Maria Jacobsson (S)	Krokoms kommun
Karl-Erik Lundin (KD)	Ragunda kommun
Susanne Hansson (S)	Strömsunds kommun
Rosi Hoffer (S)	Östersunds kommun
Karl-Erik Lundin (KD)	Ragunda kommun
Daniel Danielsson (M)	Bergs kommun
Agneta Roberts	Härjedalens kommun
Louise Öhnstedt	Krokoms kommun
Elin-Maria Eriksson	Strömsunds kommun
Malin Bergqvist	Åre kommun
Johan Börjesson	Region Jämtland Härjedalen
Eva Söderberg	Region Jämtland Härjedalen
Hanna Viklund	Region Jämtland Härjedalen
Anna-Karin Lindeberg	Samling näringsliv

Inbjudna på specifika ärenden

Helene Sandahl Olsson	Länsstyrelsen Jämtlands län
Catrine Skoglund	Länsstyrelsen Jämtlands län
Annica Idestrom	Länsstyrelsen Jämtlands län
Göran Hallman	Region Jämtland Härjedalen
Anna Frisk	Region Jämtland Härjedalen
Jenny Olsson	Region Jämtland Härjedalen
Malin Emmesjö	Region Jämtland Härjedalen
Jenny Grip	Samling Näringsliv

- Mötets öppnande**
Ordförande öppnar mötet
- Val av justerare**
Robert Hamberg (M) utses att jämte ordförande justera protokollet
- Föregående anteckningar**
Ordförande går igenom föregående anteckningar
- Nyval av ordförande**
Beslut: Gunnel Persson Westin (S) väljs som ordförande i Folkhälso-Z för innevarande mandatperiod. Vice ordförande, Maria Syrjälä håller i dagens möte.
- Presentation av deltagare samt laget runt**
Varje organisation berättar kort om vad som är aktuellt.
- Kartläggning av länets folkhälsoarbete**
Helene Sandahl Olsson, Catrine Skoglund, Hanna Viklund och Eva Söderberg återkopplar från årets arbete med kartläggning av länets folkhälsoarbete. Arbetet har genomförts med utgångspunkt i regeringsuppdrag till Folkhälsomyndigheten och landets Länsstyrelser samt lokalt identifierade behov genom uppföljningar i Folkhälso-z. Arbetet har letts av Region Jämtland Härjedalen och Länsstyrelsen i

samverkan och kommundialoger har genomförts i varje kommun. Under presentationen ges en återblick på regeringsuppdraget och de mest framstående resultaten från årets arbete. Resultat visas på A3 på väggarna för gemensamma reflektioner. Presentation samt sammanställning av resultat bifogas anteckningar. I sammanfattning visar resultatet att:

- Kunskap om folkhälsopolitiken och metoder för arbete behöver stärkas.
- Nätverk och samverkan bör tydliggöras och vidareutvecklas.
- Folkhälsopolitiken behöver förankras i ledning och styrning i kommuner.
- Behov av långsiktiga mål som sträcker sig över flera mandatperioder.
- Länets aktörer behöver en gemensam samlingspunkt, utveckling av nuvarande struktur.

Några reflektioner från nätverket efter resultatpresentationen

- Mindre kommuner har svårt att mäta med få resurser. Balansgång att prioritera.
- Fas i länet där strukturen av de olika samverkansarenorna behöver lyftas upp på politisk nivå. Politiskt ansvar att lyfta blicken
- Renodla mandat och roller utifrån utvecklingen av kommunförbund

Förankring fortsatt arbete

Region Jämtland Härjedalen och Länsstyrelsen har för avsikt att fortsatt samverka kring samordning och utveckling av arbetet. Förutsättningar för arbetet tydliggörs runt årsskiftet, därefter fortsatt arbete med tjänstepersoner i Folkhälso-z för framtida hantering i nätverket.

7. Uppföljning folkhälsopolicy

Louise Öhnstedt presenterar resultat från SKR:s medlemsenkät Folkhälsa 2022. Samt tar upp goda exempel och nedslag i hur folkhälsopolicyn har legat till grund för respektive organisations arbete. Presentation bifogas anteckningarna. Diskussion i bikupor utifrån två frågeställningar kopplat till folkhälsopolicyns betydelse för arbetet det senaste året samt viktiga aspekter att ta med sig inför en revidering.

Folkhälsopolicyn fastställer att en verksamhetsplan ska tas fram årligen för arbetet med Folkhälso-Z, detta har inte gjorts. Policyn ska följas upp årligen och revideras senast under 2024, Region Jämtland Härjedalen är administrativt ansvarig för arbetet.

Fortsatt arbete

- Presidiet ser över förslag på verksamhetsplan för 2024.
- Region Jämtland Härjedalen har för avsikt att hålla ihop arbetet med revidering av Folkhälsopolicyn. Kommer hållas ihop med arbetet från föregående punkt och där inspel från dagens diskussioner tas om hand, plan för arbete fastställs i början på 2024.

8. Psykisk hälsa och suicidprevention

Anna Frisk, Malin Emmesjö och Jenny Olsson deltar för att presentera pågående arbete inom området. Först presenteras regionens långsiktiga utvecklingsplan för arbetet med psykisk ohälsa. Några framgångsfaktorer för arbetet som lyfts är bland annat statligt riktade stimulansmedel och aktivt samarbete med civilsamhället. Omvärldsfaktorer och att hitta samverkansformer med kommunförbundet lyftes som utmaningar. Vidare presenteras pågående arbete internt inom regionen med aktiviteter som drog igång mer operativt 2021 där det bland annat har skapats en levande utbildningskatalog med utvärderade utbildningar. 2020 togs beslut i regionen om alla medarbetare vart 5 år ska gå utbildning i psykisk hälsa. Nu ska 20 % av medarbetare/förtroendevalda ha gått utbildning. Medarbetare saknar rutiner för hur de tar hand om svar på frågor som rör psykisk hälsa. Suicidprevention

handlar om befolkningsinriktade insatser med vetenskapligt stöd, till exempel begränsning av medel och metoder, skolbaserade program och breda, kombinerade samhällsinsatser. Presentation bifogas minnesanteckningarna.

Frågor efter presentationen:

- Tidigare fanns en suicidpreventiv handlingsplan för kommunerna? Den ligger kvar, länshandlingsplan finns kvar, båda skulle ha reviderats. Plan ska göras för hur de ska revideras.
- Hur jobbas det med psykisk ohälsa utifrån digitala världen? Det lyfts bland annat inom föräldraskapsstöd.

9. Samling näringsliv

Jenny Grip, verksamhetschef Samling näringsliv och Anna-Karin Lindeberg presenterar Samling näringsliv. Anna-Karin inleder med hur höga ohälsotal i länet gjort det svårt för nya företagsetableringar, det har varit viktigt med ett folkhälsoperspektiv. Upplevde en avsaknad av samverkan mellan olika sektorer inom hälsa och folkhälsa i länet men har genom åren hittat det. Inflyttning sker många gånger p.g.a. livsstil, en bild som länet behöver nå upp till, att skapa miljöer som är hälsosamma så att företag vill etablera sig här.

Forum för hållbar hälsa och arbetsmiljö kommer att starta upp igen i januari 2024. Syfte och mål för forumet handlar om länets attraktionskraft/hälsofrämjande livsmiljöer. Samling näringsliv och offentliga aktörer behöver kroka arm och arbeta tillsammans och skapa handlingskraft, var man kan göra störst skillnad. Presentation bifogas minnesanteckningarna.

Fortsatt arbete

Exempelvis kan Forum hälsa vara med som remissinstans vid revideringen av folkhälsopolicyn och även som aktör av slutprodukten.

10. Naturvistelse för hälsan

Anna Swanson Danielsson kommunikatör på Folkhälsoenheten och Annika Idestrom friluftsamordnare Länsstyrelsen presenterar en uppföljning av första årets arbete med Naturvistelse för hälsan som invigdes i juni 2023. Det arbetet syftar till att få folk att ta steget ut att börja röra på sig genom. Fem kommuner har deltagit med bra engagemang. Det har tagits fram totalt 23 slingor med tillhörande infoblod om respektive slinga som har olika svårighetsgradering. Regionen har en samlingsida för alla slingor, information har även skickats till länets hälsocentraler och FaR- samordnare. Stor vinst att kunna arbeta med personer med mycket stress som en del av deras rehabilitering. Finns potential att använda det på fler sätt till exempel genom professionell vägledning.

Fortsatt arbete

Från kommunerna finns önskemål om utökning av fler slingor. Arbetet ska fortsätta då det finns en gemensam vilja från kommun, region och länsstyrelse. Eventuellt finns planer på att nå olika grupper exempelvis LSS-grupper. Det finns intresse från nationellt håll för liknande upplägg. Målet är att alla kommuner ska kunna vara med. Presentation bifogas minnesanteckningarna.

11. Aktuell från SKR:s nätverk för strategiskt folkhälsoarbete i kommuner

Malin Bergqvist ingår i nätverket som består av en kommun från varje län med en bra spridning på typ av kommun. På senaste träffen i september 2023, var det tema trygghet och tema barn och unga utifrån den nya lagstiftningen om brottsförebyggande arbete. Nätverksdeltagarna bestämmer själva agenda för nästkommande möte och Malin är med i planeringsgruppen för nästa nätverksträff som är i april 2024. Om Folkhälso-Z skulle vilja lyfta in någon fråga finns den möjligheten via Malin.

12. Datum för möten 2024

Diskussion fördes kring mötesformerna för Folkhälso-Z.

Beslut:

- Mötesdagar för 2024 fastställdes, nytt förslag om mötesdatum i maj fastställdes innan justering av protokoll. Fastställda datum är:
 - o 26 februari (digitalt)
 - o 13 maj (fysiskt i Östersund och halva dagen gemensamt med Kultur-Z)
 - o 23 september (fysiskt)
 - o 25 november (digitalt)13/5
- För fysiska möten ska närvaro på plats eftersträvas i största möjliga mån. Vid förhinder ska det finnas möjlighet att lyssna in mötet digitalt.
- Samtliga möten heldag om inget annat anges, korta ned tiden på fysiska möten för att underlätta resande.
- Ska kommunbesök genomföras krävs att det är i form av studiebesök hos värdkommunen.

13. Övriga frågor

Ingen övrig fråga lyftes.

14. Summering av mötet, att göra och avslut

- Ny ordförande vald.
- Beslut om mötesdatum för 2024
- Finns behov att samordna oss i länet kring tidiga förebyggande insatser inom psykisk hälsa. Vill vi ha fokus-/arbetsgrupper kopplade till Folkhälso-Z? Fokusgrupp Rörelse för hälsa lever fortfarande, arbetsgruppen ANDTS har gjort klart sitt uppdrag. Avvakta och se utifrån plan för 2024. Fokusgrupper bra när det är mer konkreta arbetsuppgifter.
- Inför 2024, säkerställa att frågor i FHZ vid behov är synkade med arbete som pågår i andra samverkansforum.

Beslut: Presidiet tar fram grund till verksamhetsplan för 2024 med utgångspunkt i folkhälsopolicyn och prioriteringar ur länets resultat från dataundersökningar.